

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců Mgr. Jana Jirásky, Ph.D., a JUDr. Václava Štencla, MA, v právní věci

žalobce: **Ing. J. S.**
bytem X
zastoupený advokátem JUDr. Jaroslavem Brožem
sídlem Marie Steyskalové 62, 616 00 Brno

proti
žalované: **Komora patentových zástupců České republiky**
sídlem Gorkého 12, 602 00 Brno
zastoupená advokátem Mgr. Václavem Kotkem
sídlem třída Kpt. Jaroše 10, 602 00 Brno

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem spočívajícím v neumožnění žalobci složení slibu patentového zástupce a v nezapsání žalobce do seznamu patentových zástupců

takto:

- I. Žalovaná **je povinna** umožnit žalobci složení slibu patentového zástupce, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- II. Žalovaná **je povinna** zapsat žalobce do seznamu patentových zástupců, a to do patnácti dnů od složení slibu patentového zástupce žalobcem.
- III. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v částce 32 042,12 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Jaroslava Brože, advokáta.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. V této věci soud posuzoval otázku, zda žalobce splnil podmínku odborné praxe pro složení slibu a pro zápis do seznamu patentových zástupců ve smyslu § 8 odst. 1 písm. d) zákona č. 417/2004 Sb., o patentových zástupcích a o změně zákona o opatřeních na ochranu průmyslového vlastnictví (dále jen „ZPZ“). Soud dospěl k závěru, že s ohledem na konkrétní okolnosti případu žalobce tuto podmínku splnil. Tím, že žalovaná odmítla umožnit žalobci složení slibu a nezapsala jej do seznamu patentových zástupců, se dopustila nezákonného zásahu.
2. Žalobce se původně žalobou doručenou dne 8. 9. 2010 Krajskému soudu v Brně a zapsanou pod sp. zn. 31 A 68/2010 domáhal ochrany proti nečinnosti žalované spočívající v nevydání rozhodnutí ve věci připuštění složení slibu a zápisu žalobce do rejstříku patentových zástupců vedeného žalovanou. Krajský soud v Brně usnesením ze dne 6. 4. 2011, č. j. 31 A 68/2010-51, žalobu odmítl pro opožděnost. Ke kasační stížnosti žalobce Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 16. 2. 2012, č. j. 4 Ans 5/2011-83, usnesení krajského soudu zrušil. Sám však současně žalobu odmítl s tím, že žalobce se domáhá rozhodnutí ve věci, o které má jednat a rozhodnout soud v občanském soudním řízení.
3. Žalobce v souladu s poučením Nejvyššího správního soudu podal ve stanovené lhůtě k Městskému soudu v Brně žalobu podle části páté zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“). V ní se domáhal, aby soud žalované uložil povinnost vydat rozhodnutí ve věci připuštění složení slibu a zápisu žalobce do rejstříku patentových zástupců vedeného žalovanou a dále povinnost umožnit žalobci složení slibu do rukou předsedy Komory patentových zástupců České republiky a zapsat žalobce do rejstříku a seznamu patentových zástupců. Městský soud v Brně rozsudkem ze dne 14. 2. 2017, č. j. 45 C 30/2012-256, žalobu zamítl. Proti tomuto rozsudku podal žalobce odvolání. Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 16. 11. 2017, č. j. 18 Co 114/2017-281, rozsudek Městského soudu v Brně potvrdil; změnil jej jen v části týkající se náhrady nákladů řízení. Dovolání žalobce odmítl Nejvyšší soud usnesením ze dne 26. 6. 2019, č. j. 23 Cdo 1576/2018-306.
4. Všechna tato rozhodnutí civilních soudů byla zrušena nálezem Ústavního soudu ze dne 26. 4. 2021, sp. zn. II. ÚS 2988/19.
5. Městský soud následně s ohledem na změnu judikatury podal návrh Zvláštnímu senátu zřízenému podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů (dále jen „Zvláštní senát“), k rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a Nejvyšším správním soudem a Krajským soudem v Brně. Zvláštní senát usnesením ze dne 20. 12. 2021, č. j. Konf 21/2021-8, rozhodl, že příslušný vydat rozhodnutí ve věci vedené u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 45 C 30/2012 je soud ve správním soudnictví. Současně zrušil usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 6. 4. 2011, č. j. 31 A 68/2010-51 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2012, č. j. 4 Ans 5/2011-78.
6. Následně byla věc vedená u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 45 C 30/2012 postoupena Krajskému soudu v Brně a zapsána pod sp. zn. 31 A 22/2023. Usnesením ze dne 21. 3. 2023, č. j. 31 A 22/2023-348 soud tuto žalobu odmítl pro překážku věci zahájené – Zvláštní senát totiž zrušil rozhodnutí správních soudů v totožné věci vedené pod sp. zn. 31 A 68/2010. Řízení v této věci bylo přitom zahájeno dříve než řízení vedené původně před civilními soudy. Krajský soud v Brně proto nyní pokračuje v řízení o žalobě podané dne 8. 9. 2010 a

vedené pod sp. zn. 31 A 68/2010. Podáními doručenými soudu dne 3. 4. 2023 a 30. 5. 2023 žalobce svou původně nečinnostní žalobu upravil tak, že se nadále domáhá ochrany před nezákonným zásahem žalované, konkrétně uložení povinnosti žalované, aby žalobci umožnila složit slib patentového zástupce a aby žalobce zapsala do seznamu patentových zástupců.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

7. Žalobce uvedl, že dne 20. 3. 2007 vykonal odbornou zkoušku z oblasti ochrany práv na označení. Poté byl přípisem žalované ze dne 29. 3. 2007 vyzván ke sdělení, zda má zájem o zápis do seznamu patentových zástupců, aby mohl být zorganizován zákonem předpokládaný slib. Dne 10. 4. 2007 žalobce zaslal žalované požadované doklady – výpis z rejstříku trestů, kopii vysokoškolského diplomu a potvrzení o odborné praxi vydané dne 2. 4. 2007 advokátem JUDr. Janem Slunečkem. Žalovaná přípisem ze dne 27. 4. 2007, č. j. 46/07, zpochybnila potvrzení o odborné praxi s tím, že nejde o potvrzení zaměstnavatele, ani neodkazuje na pracovní smlouvu. Následovala bohatá korespondence mezi účastníky týkající se doložení odborné praxe žalobce prostřednictvím předmětného potvrzení. V jejím rámci se žalovaná obrátila na Českou advokátní komoru, což vyústilo v podání kárné žaloby na advokáta JUDr. Jana Slunečka. Advokát byl sice kárného obvinění zproštěn, nicméně žalovaná setrvala na svém stanovisku, že má pochybnosti o žalobcem vykonané praxi (naposledy v dopisu ze dne 30. 12. 2009). Žalobce má za to, že podmínku odborné praxe splňuje, a proto se u soudu domáhá uložení povinnosti žalované umožnit mu složení slibu patentového zástupce a zapsat jej do seznamu patentových zástupců.

III. Vyjádření žalované

8. Žalovaná namítla, že žaloba je opožděná. Podle § 8 odst. 2 ZPZ má totiž žalovaná nejpozději do jednoho měsíce po doručení žádosti umožnit složení slibu a následně žadatele zapsat do seznamu patentových zástupců. Žalobce požádal o zápis dne 10. 4. 2007 a dne 27. 4. 2007 mu žalovaná sdělila, že nesplňuje zákonné podmínky pro složení slibu a následný zápis. Dvoutměsíční lhůta k podání zásahové žaloby začala plynout dnem doručení sdělení žalované žalobci a uplynula marně, neboť žalobce podal žalobu k přepravě až dne 7. 9. 2010. Neumožnění složení slibu a nezapsání žalobce do seznamu je dle žalované jednorázový zásah s trvajícím účinkem; k tomu odkázala na judikaturu Nejvyššího správního soudu.
9. Žalobě nelze dle žalované vyhovět též z toho důvodu, že podmínkou pro zápis do seznamu patentových zástupců je předchozí složení slibu do rukou předsedy žalované. Žalovaná tak nelze přikázat, aby žalobce zapsala do seznamu, aniž by žalobce předtím složil slib.
10. Ve věcné rovině žalovaná konstatovala, že potvrzení advokáta JUDr. Jana Slunečka je obecnou nic neříkající proklamací, která neprokazuje odbornou praxi ve smyslu § 8 odst. 1 písm. d) ZPZ. Z odůvodnění kárného senátu České advokátní komory a z výpovědi žalobce před Městským soudem v Brně dne 6. 11. 2014 dále dle žalované vyplývá, že se žalobce u JUDr. Slunečka připravoval pouze teoreticky a nikoliv prakticky. Žalovaná též poukázala na to, že žalobce je od roku 1994 zapsán do seznamu daňových poradců. S ohledem na rozsah této jeho činnosti a na další žalobcovy živnosti je dle žalované zcela vyloučeno, aby při tak rozsáhlém podnikání byl žalobce schopen získat odbornou praxi soustavným a pravidelným výkonem činnosti v oblasti průmyslových práv.
11. Žalobě nelze dle žalované vyhovět ani přes nález Ústavního soudu ze dne ze dne 26. 4. 2021, sp. zn. II. ÚS 2988/19. Oproti situaci posuzované Ústavním soudem již nyní jednání

profesních komor nemohou být napadena civilní žalobou, nýbrž podléhají přezkumu ve správním soudnictví. Žalovaná přitom v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů dle § 50 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, vyhodnotil potvrzení JUDr. Slunečka a dospěla k závěru, že tento důkaz podmínku odborné praxe neprokazuje. Toto hodnocení nevybočilo ze zákonných mezí a není v pravomoci správního soudu toto hodnocení nahradit vlastním hodnocením (k tomu odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2011, č. j. 2 As 100/2010-116). Právní závěry obsažené v citovaném nálezu Ústavního soudu považuje žalovaná za mylné – ZPZ žalované neumožňuje vydat profesní předpis vymezující odbornou praxi. Žalovaná mohla takový předpis vydat pouze v rámci zákonné definice odborné praxe a nemohla jej nepřípustně zúžit. Žalovaná tento předpis vydala, avšak ten pouze potvrdil ustálená pravidla žalované. Žalovaná dále s odkazem na zákonnou úpravu činnosti některých profesních komor nesouhlasí s tvrzením Ústavního soudu, že pro všechny komory je příznačná podrobná úprava profesních záležitostí ve stanovských předpisech.

12. Závěrem žalovaná navrhl, aby soud žalobu odmítl pro opožděnost.

IV. Projednatelnost žaloby

13. Aby mohl soud meritorně projednat žalobu na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu, musí se mimo jiné jednat o žalobu včasnou a přípustnou.
14. Podle § 84 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) musí být žaloba podána do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu. Nejpozději lze žalobu podat do dvou let od okamžiku, kdy k němu došlo. Zmeškání lhůty nelze prominout. Podle § 85 s. ř. s. je žaloba nepřípustná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky; to neplatí v případě, domáhá-li se žalobce pouze určení, že zásah byl nezákonný.
15. Z hlediska včasnosti judikatura rozlišuje mezi zásahy jednorázovými, případně zásahy jednorázovými s trvajícím účinkem (následky), a zásahy trvajícím. Zatímco u zásahů jednorázových (s trvajícím účinkem) se objektivní dvouletá lhůta pro podání žaloby odvíjí od okamžiku provedení zásahu (a subjektivní od okamžiku, kdy se o tom zásahu žalobce dozvěděl), v případě trvajících zásahů počíná subjektivní i objektivní lhůta k podání žaloby běžet každý den trvání tohoto zásahu znovu až do jeho ukončení (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 15. 5. 2018, sp. zn. II. ÚS 635/18, a ze dne 23. 5. 2019, sp. zn. IV. ÚS 1568/18).
16. Zásah spočívající v neprovedení zápisu do profesního seznamu je trvajícím zásahem, nikoliv jednorázovým zásahem s trvajícím účinkem. Jeho podstatou je (nezákonná) nečinnost příslušné profesní komory, která trvá přesto, že žadatel o zápis má za to, že veškeré zákonné podmínky pro zápis splnil (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 9. 2021, č. j. 5 As 462/2019-35, publ. pod č. 4257/2021 Sb. NSS, bod 37). Subjektivní i objektivní lhůta k podání žaloby tudíž začíná běžet každý den trvání tohoto zásahu. Žaloba byla proto podána včas. Judikatura Nejvyššího správního soudu citovaná žalovanou (rozsudky ze dne 26. 11. 2015, č. j. 7 As 107/2014-72, ze dne 16. 7. 2020, č. j. 1 As 335/2019-97, ze dne 9. 12. 2021, č. j. 8 As 216/2021-79, a ze dne 30. 6. 2020, č. j. 2 As 388/2019-39), podle níž by se mělo jednat o zásah jednorázový, se týká skutkově a právně odlišných situací, a není proto na projednávanou věc aplikovatelná.
17. Podaná žaloba má povahu záporní žaloby: v takovém případě je žalobce povinen před jejím podáním vyčerpat jiné prostředky ochrany ve smyslu § 85 s. ř. s, jsou-li mu k dispozici. Sám

ZPZ ovšem žádný takový prostředek neupravuje a nesvěřuje orgánům žalované ani Úřadu průmyslového vlastnictví možnost přezkoumat/napravit neumožnění složení slibu či neprovedení zápisu do seznamu patentových zástupců. Obdobně nelze takový prostředek nápravy dovodit ani z obecné úpravy správního řízení. Kromě toho dle § 67 ZPZ platí, že každý, a) kdo nebyl ve lhůtách stanovených tímto zákonem zapsán do seznamu, b) komu nebylo vydáno osvědčení o zápisu do seznamu, c) komu ve lhůtě stanovené tímto zákonem nebylo umožněno složení odborné nebo rozdílové zkoušky, d) komu nebylo ve lhůtě stanovené tímto zákonem umožněno složení slibu, e) kdo byl vyškrtnut ze seznamu nebo mu byl pozastaven výkon činnosti, je oprávněn obrátit se na soud, aby o jeho právu rozhodl. I z této úpravy lze dovodit, že jiné prostředky nápravy neexistují a že zákonodárce měl v úmyslu umožnit přímou obranu podáním žaloby k soudu. Žaloba je proto ve smyslu § 85 s. ř. s. přípustná.

18. Žaloba též splňuje další zákonem požadované náležitosti včetně vykonatelného petitu. Soud proto žalobu věcně posoudil.

V. Provedené důkazy a skutková zjištění soudu

19. Žalovaná nepředložila správní spis. Soud proto při jednání provedl řadu důkazů za účelem zjištění skutkového stavu věci.
20. Dopisem ze dne 29. 3. 2007 vyzvala kancelář žalované žalobce, aby – splňuje-li podmínky zápisu dle § 8 ZPZ – sdělil, zda má zájem o zápis do seznamu patentových zástupců, aby mohl být zorganizován společný slib. E-mailem ze dne 30. 3. 2007 místopředseda žalované sdělil žalobci mimo jiné to, že doklad o praxi je třeba doložit originálním potvrzením zaměstnavatele s odkazem na pracovní smlouvy. Dopisem ze dne 10. 4. 2007 žalobce zaslal žalované požadované doklady k zápisu, a to mimo jiné i doklad o odborné praxi. Tím bylo potvrzení advokáta JUDr. Jana Slunečka ze dne 2. 4. 2007, podle nějž žalobce *„vykonával ve spolupráci s naší advokátní kanceláří odbornou praxi v oblasti ochrany práv na označení. Spolupráce probíhala od počátku roku 1999 a trvá doposud. Soustavným a pravidelným výkonem činnosti tak získal odpovídající odbornou praxi v oblasti známkového práva“*. Dopisem ze dne 27. 4. 2007 místopředseda žalované sdělil žalobci, že toto potvrzení není potvrzením zaměstnavatele ani neodkazuje na pracovní smlouvu, a požádal jej o průkazné doklady o vykonání odborné praxe.
21. Žalobce reagoval dopisem ze dne 30. 4. 2007 s tím, že se jedná o průkazný doklad o vykonané praxi, která ale nebyla vykonávána na základě pracovní smlouvy – zákon takovou podmínku nestanoví. Žalobce praxi vykonával v rámci svého fondu pracovní doby osoby samostatně výdělečně činné, jíž je od roku 1994. Místopředseda žalované odpověděl dopisem ze dne 4. 5. 2007, v němž odkázal na důvodovou zprávu k ZPZ s tím, že potvrzení předložené žalobcem požadavkům uvedeným v důvodové zprávě *„nenasvědčuje“*. Doplnil, že žalovaná požádala ohledně průkaznosti potvrzení JUDr. Slunečka o stanovisko Českou advokátní komoru (dále jen „ČAK“). Dopisem ze dne 30. 5. 2007 místopředseda žalované doplnil, že ve věci provádí šetření kontrolní oddělení ČAK a jakmile od něj obdrží zprávu, budou bez průtahů pokračovat v řízení o žádosti žalobce o zápis do seznamu. Žalovaná dalším dopisem ze dne 25. 10. 2007 žalobci sdělila, že na JUDr. Jana Slunečka byla v souvislosti s vystaveným

potvrzením o odborné praxi žalobce podána kárná žaloba. Dospěje-li ČAK ke shodnému stanovisku jako žalobce (tj. že JUDr. Jan Slunečko vydal potvrzení oprávněně a pravdivě), nic nebude stát v cestě žalobcově slibu a zápisu do rejstříku patentových zástupců. E-mailem ze dne 31. 3. 2008 žalovaná sděluje, že jí byla doručena zpráva Kárné komory ČAK a že řízení o složení slibu bude pokračovat po návratu předsedy žalované ze zahraničí.

22. Dopisem ze dne 8. 4. 2008 sdělil předseda žalované žalobci, že potvrzení advokáta JUDr. Jana Slunečka postrádá důkazy a je pouhou proklamací. Nesvědčí o tom, že žalobce vykonal praxi adekvátní koncipientské nebo asistentské odborné přípravě na povolání patentového zástupce. Pokud žalobce nemůže doložit pracovní smlouvu, nemůže jej předseda žalované pozvat ke složení slibu.
23. Dopisem ze dne 30. 9. 2009 zástupce žalobce vyzval žalovanou k odstranění nečinnosti a k umožnění složení slibu a zápisu žalobce do seznamu patentových zástupců, jinak se žalobce bude dovolávat soudní ochrany. Předseda žalované ve své odpovědi ze dne 30. 10. 2009 uvedl, že potvrzení JUDr. Slunečka neprokazuje skutečnou odbornou praxi žalobce získanou soustavným a pravidelným výkonem činnosti v oblasti průmyslových práv, neboť žalobce ji mohl vykonávat pouze jako vedlejší činnost ke svému povolání daňového poradce. Ze strany ČAK bylo žalované pouze sděleno, že advokát byl kárné žaloby zproštěn, avšak důvody žalovaná nezná. Dalším dopisem ze dne 8. 12. 2009 zástupce žalobce předložil žalované zdůvodnění kárného rozhodnutí kárného senátu ČAK ze dne 6. 11. 2009, sp. zn. K 130/07, týkající se předmětného potvrzení, a vyzval žalovanou k zápisu žalobce do seznamu patentových zástupců. Dopisem ze dne 30. 12. 2009 pak předseda žalované zástupci žalobce sdělil, že představenstvo žalované vyhodnotilo kárné rozhodnutí ČAK tak, že se ČAK odmítá stát rozhodcem v tomto sporu, že si má žalovaná ve spolupráci se zákonodárcem v příslušných právních nebo stavovských předpisech upravit podmínky pro výkon povolání tak, aby byly určité a přezkoumatelné. To je ovšem dle předsedy žalované pouze rada do budoucna a nyní se žalovaná musí řídit těmi předpisy, které má. Představenstvo žalované tedy znovu vyhodnotilo odbornou praxi žalobce a setrvalo na svých předchozích závěrech. Zdůraznilo, že JUDr. Slunečko nezastupoval v rozhodné době ani jediný případ před Úřadem průmyslového vlastnictví; odbornou praxi pak nemůže nahradit ani složená odborná zkouška. Žalobce může svoji praxi podrobněji doložit, např. soupisem případů, na nichž s JUDr. Slunečkem spolupracoval. Dle výpisu z evidence Rejstříku trestů neměl žalobce ke dni 3. 11. 2009 v rejstříku žádný záznam.
24. Z e-mailu ze dne 15. 9. 2016 odeslaného žalovanou vyplývá, že je určen všem patentovým zástupcům a přílohami jsou mimo jiné pozvánka na sněm žalované a pravidla pro dokládání odborné praxe. Ze zápisu ze sněmu žalované konaného dne 17. 10. 2016 mimo jiné vyplývá, že byla sněmem schválena „Pravidla pro dokládání odborné praxe nutné pro zápis do seznamu patentových zástupců podle § 8 (1) d) zákona č. 417/2004 Sb.“ (dále jen „Pravidla pro dokládání odborné praxe“ nebo „Pravidla“). V rámci diskuse tehdejší předseda žalované uvedl, že Pravidla byla nejdříve dána k připomínkám členům žalované, poté byla před více než rokem přijata představenstvem a od té doby jsou zveřejněna na webových stránkách žalované. Ze samotných pravidel vyplývá, že uchazeč může odbornou praxi vykonávat u patentového zástupce, advokáta, průmyslového podniku, univerzity, České akademie věd nebo u Úřadu průmyslového vlastnictví. Vždy se tak však musí dít v pracovním poměru – uchazeč je povinen předložit pracovní smlouvu a v některých případech též seznam případů, na nichž pracoval. Pravidla dále specifikují, co je považováno za činnost v oblasti průmyslových práv a ukládají uchazečům povinnost oznámit zahájení odborné praxe.

25. Dle výpisu z Rejstříku trestů ze dne 12. 6. 2023 nemá žalobce v tomto rejstříku žádný záznam.
26. Soud dále provedl k důkazu listiny předložené účastníky v řízení vedeném u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 45 C 30/2012:
- Z internetových stránek žalobce www.svobodapartners.cz vytištěných v roce 2014 vyplývá, že žalobce působí od roku 1994 jako daňový poradce, zaměstnává šest zaměstnanců a s ohledem na rozsah a složitost zpracovávaných případů je nadstandardně pojištěn. Poskytuje komplexní služby a poradenství včetně daňové a účetní evidence, zpracování daňových přiznání a zastupování klientů před správcem daně a před soudy. Zavedl též na trh projekt pojištění daně. Stránky dále obsahují kodex daňového poradce. Z prístrečů www.firmy.cz a www.kdpcr.cz pořízených v roce 2014 vyplývá, že žalobce byl zapsán do seznamu daňových poradců pod ev. č. 0595.
 - Z výpisu z veřejné části živnostenského rejstříku a z registru ekonomických subjektů z roku 2014 vyplývá, že žalobce v době vykonávané odborné praxe vlastnil několik živnostenských oprávnění – výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona, organizační a ekonomické poradenství, vzdělávací činnost, zprostředkovatelská činnost v oblasti obchodu a služeb, specializovaný maloobchod, provozování čerpacích stanic s palivy a mazivy a výroba audiovizuálních děl.
 - Dle žalobcem předloženého seznamu spisových značek ochranných známek vyplývá, že žalobce měl v období do 6. 6. 2000 do 28. 2. 2005 podat k Úřadu průmyslového vlastnictví celkem 92 přihlášek ochranných známek, konkrétně 4 v roce 2000, 19 v roce 2001, 2 v roce 2002, 30 v roce 2003, 33 v roce 2004 a 4 v roce 2005.
 - Z žalobcem předloženého spisového materiálu k sedmi ochranným známkám vyplývá, že žalobce zajišťoval v uvedeném období přihlášení ochranných známek FOODLINE S.A., TOS TECHNICKÉ SLUŽBY MĚSTA MOSTU, a. s., AMÁDEUS REAL, MOSTECKÉ ODPADY, spol. s r. o., MOBILPARK, Lubomír Vejrostek www.vejrostek.cz a J JUMING s. r. o. V případě AMADEUS REAL prováděl též rešerši, v případě MOSTECKÉ ODPADY, spol. s r. o., zajišťoval rešerši u Úřadu průmyslového vlastnictví.
 - Z žalobcem předložených 12 přihlášek ochranných známek vyplývá, že žalobce v době deklarované praxe na základě plných mocí podal přihlášky ochranných známek a byl zmocněn k přebírání korespondence týkající se všech fází řízení registrace příslušné ochranné známky. Příslušné plné moci pro žalobce jako ekonomického a daňového poradce jsou obsaženy u 10 těchto přihlášek.
 - Z protokolů o průběhu odborné zkoušky a jejím výsledku soud zjistil, že žalobce dne 10. 3. 2005 a 30. 11. 2005 neúspěšně vykonal odbornou zkoušku; dne 20. 3. 2007 ji vykonal úspěšně a bylo mu vystaveno osvědčení o složení odborné zkoušky. Součástí protokolů je zadání a odpovědní arch žalobce. Zadání obsahuje sadu otázek týkajících se jak teoretických znalostí hmotněprávní a procesní úpravy ochrany práv na označení, tak i řešení praktických příkladů.
 - Z Organizačního řádu žalované soud zjistil, že podle § 11 odst. 1 písm. g) přísluší předsedovi žalované mimo jiné posuzovat žádosti o zápis do seznamu patentových zástupců. Je přitom oprávněn tyto žádosti předložit k posouzení představenstvu. Pokud tak učiní, je usnesením představenstva vázán.
 - Z dopisu advokáta JUDr. Jana Slunečka adresovaného kontrolnímu oddělení ČAK ze dne 6. 6. 2007 vyplývá, že se v něm JUDr. Slunečko vyjadřuje ke stížnosti žalované

ohledně vystaveného potvrzení. Připustil, že u Úřadu průmyslového vlastnictví nezastupuje žádnou ochrannou známku, což ale neznamená že je nezpůsobilý poskytovat odbornou praxi dle ZPZ. Praxe byla vykonávána převážně za účinnosti předchozí právní úpravy, která měla jiné požadavky. Praxe sice nebyla vykonávána v zaměstnaneckém poměru, nicméně s ohledem na délku a četnost konzultací má za to, že podmínky zákona byly naplněny.

- Výzvou ze dne 14. 6. 2007 vyzvalo kontrolní oddělení ČAK advokáta JUDr. Jana Slunečka, aby své vyjádření doplnil a uvedl, v jakých případech se na odborné spolupráci s ním podílel žalobce.
- Dopisem ze dne 27. 6. 2007 advokát JUDr. Jan Slunečko reagoval na výzvu a uvedl, že nešlo o odbornou spolupráci, ale o spolupráci v rámci výkonu odborné praxe. Od roku 1990 v rámci poskytování služeb svým klientům vyřizoval i věci spadající do oblasti ochrany práv k výsledkům technické tvůrčí činnosti i oblasti ochrany práv na označení, např. vypracování a úpravy přihlášek jednotlivých titulů průmyslového práva, zejména ochranných známek, poradenská činnost při posuzování zápisné způsobilosti různých označení, řešení sporů vyplývajících z práv vlastníka ochranné známky, licenční záležitosti či věci týkající se autorských práv. Tyto a další věci pak byly v rámci odborné praxe žalobce konzultovány.
- Dopis ze dne 14. 11. 2007 pak obsahuje vyjádření advokáta JUDr. Jana Slunečka ke kárné žalobě, která na něj byla podána pro nepravdivě vystavené potvrzení o odborné praxi pro žalobce. Advokát mimo již výše uvedené skutečnosti zdůraznil, že se nespecializuje na oblast známkových práv, ale vykonává generální praxi. Žalobce nebyl u advokáta v pracovním či obdobném poměru, avšak přesto u něj praxi vykonával. Žalobce docházel do kanceláře advokáta od počátku roku 1999 s tím, že měl zájem vykonat odbornou zkoušku dle tehdy platné právní úpravy. Odborná praxe byla tehdy podmínkou nejen pro zápis do seznamu patentových zástupců, ale i pro připuštění k odborné zkoušce. Žalobce odbornou zkoušku úspěšně absolvoval. Advokát přitom nikde nedohledal, že by praxe musela být vykonávána pouze v pracovním nebo obdobném poměru.
- Z kárného rozhodnutí kárného senátu kárné komise ČAK ze dne 11. 1. 2008, č. j. K 130/07, vyplývá, že advokát JUDr. Jan Slunečko byl zproštěn kárné žaloby, která jej vinila, že dne 2. 4. 2007 vystavil žalobci potvrzení o odborné praxi v oblasti průmyslových práv, ačkoliv žalobce u něj tuto praxi nevykonával a ačkoliv se ani sám nezaměřuje na právní praxi v oblasti známkových práv. Kárný senát dospěl k závěru, že v kárném řízení nebylo prokázáno, že by žalobce nevykonával u JUDr. Slunečka odbornou praxi, právě naopak. Obsah vystaveného potvrzení nelze považovat za nepravdivý či vědomě zkreslující skutečný stav věci. Otázka specializace JUDr. Slunečka na oblast známkových práv není podstatná, neboť jako advokát poskytuje dlouhodobě právní služby ve všech právních odvětvích včetně problematiky průmyslového vlastnictví. O praktickém ověření získaných znalostí žalobce svědčí mimo jiné úspěšné složení odborné zkoušky. Žalobce nadto dlouhodobě vykonává činnost daňového poradce, což prokazuje jeho zkušenost a odbornou způsobilost při poskytování daňového poradenství včetně zastupování klientů v řízení před orgány veřejné správy a soudy. Projednávání případ nepřipustně přenáší odpovědnost žalované při rozhodování o zápis uchazečů do seznamu patentových zástupců na ČAK. Je na zákonodárci a žalované, aby podmínky výkonu činnosti patentového zástupce byly určité a přezkoumatelně upraveny v zákoně či stavovských předpisech.

- Z e-mailu ze dne 17. 5. 2013 odeslaného dne 17. 5. 2013 soud zjistil, že jím Ing. JUDr. M.G. jako místopředseda žalované odpovídal na dotaz Mgr. Tomáše Jarolímkou ohledně požadavků kladených na odbornou praxi pro zápis do Komory patentových zástupců. Uvedl, že pod pojmem pravidelný a soustavný výkon činnosti rozumí pouze pracovní poměr na plný úvazek. Ten nicméně nemusí být vykonáván pouze u patentového zástupce, z historických důvodů žalovaná umožňuje získání praxe u specializovaného advokáta, ve větších průmyslových podnicích nebo u Úřadu průmyslového vlastnictví.
27. Ze spisu Městského soudu v Brně sp. zn. 45 C 30/2012 soud dále provedl k důkazu protokoly o jednání před soudem, v nichž je zaznamenán výslech žalobce a dvou svědků.
- Při jednání soudu dne 6. 11. 2014 byl proveden výslech žalobce. Ten uvedl, že se k ochranným známkám dostal v souvislosti s daňovým poradenstvím, resp. daňovými dopady ochranných známek. Následně žalobce popsal spolupráci s advokátem JUDr. Janem Slunečkem v letech 1999 až 2005 (do první zkoušky) jako 300 – 350 případů odborných konzultací, porad a jednání. Spolupráce byla neformální, nebyl nastaven nějaký pravidelný rytmus. Žalobce odstavil daňové poradenství na vedlejší kolej a denně se zabýval problematikou ochranných známek. Pokud došlo k nějakému problému, konzultoval jej s JUDr. Slunečkem. Pro klienty JUDr. Slunečka přihlášky ochranných známek nezpracovával. Seznam spisových značek ochranných známek a přihlášky ochranných známek předložených soudu tvoří jen určitý reprezentativní vzorek jeho činnosti.
 - Při jednání soudu dne 15. 1. 2015 byl vyslechnut jako svědek Ing. JUDr. M. G., místopředseda žalované. Optimální situace z hlediska odborné praxe je taková, že uchazeč o zápis je asistentem nebo zaměstnancem patentového zástupce. Tolerují však též zaměstnance advokátních kanceláří, které se specializují na průmyslové vlastnictví. Tento úzus platí u žalované asi 15 let a takto to vysvětlují všem uchazečům; před dvěma či třemi měsíci zveřejnili na webových stránkách Pravidla pro dokládání odborné praxe. Vypracovávání přihlášek a jejich podání Úřadu průmyslového vlastnictví žalobcem místopředseda žalované označil za neoprávněné podnikání. Nebylo pochyb, že se žalobce realizuje v oblasti ochranných známek, nicméně jeho činnost byla neoprávněná.
 - Konečně při jednání soudu dne 7. 2. 2017 byl vyslechnut jako svědek JUDr. Jan Slunečko. Uvedl, že v rámci své generální praxe se od devadesátých let zabýval též právy na označení a známkoprávními spory (v době 1999 – 2006 vedl 4 až 5 sporů). S žalobcem se jednalo o vzájemnou výměnu zkušeností, neboť on zase čerpal z jeho zkušenosti daňového poradce. Spolupracovali od počátku roku 1999 tak, že se scházeli 3x – 4x do měsíce mimo úřední dobu svědka, konzultovali zákonné předpisy, a on poučoval žalobce o tom, jak se provádí zápis ochranné známky. V obecné rovině žalobce seznamoval se známkoprávními spory, které vedl, společně též vypracovávali odpovědi na otázky, které předpokládali u odborné zkoušky. Žalobce též zpracovával nějaké metodické podklady a svědek ho pověřoval provedením rešerší. Svědek si byl vědom toho, že žalobce v souvislosti se svou činností daňového poradce zpracovával přihlášky ochranných známek, v daném období se jednalo o stovky případů. Sám podal návrhy v rádech desítek věcí.
28. Provedeným dokazováním soud vyčerpал důkazní návrhy účastníků uplatněné v tomto řízení i v řízení před Městským soudem v Brně vedeném pod sp. zn. 45 C 30/2012.

VI. Hodnocení důkazů a závěr o skutkovém stavu

29. Soud hodnotil provedené důkazy jednotlivě a ve vzájemné souvislosti. Účastníci neměli námitek proti důvěryhodnosti jednotlivých listinných důkazů. Jelikož soud sám nezjistil žádné skutečnosti, které by ho měly vést k závěru o nedůvěryhodnosti některé z listin, bez dalšího z nich vycházel. Pokud jde o výpověď žalobce a svědků (resp. v případě Ing. JUDr. G. jako člena statutárního orgánu žalované se jednalo o účastnickou výpověď), pak ani u nich soud neshledal důvodu jim nevěřit. V pro věc podstatné otázce, tj. zda a v jakém rozsahu žalobce v letech 1999 – 2005 vykonával odbornou praxi, se tyto výpovědi shodují (tuto praxi potvrzuje i Ing. JUDr. G., byť ji označuje za „nelegální“) a přesvědčivě tak doplňují listinné důkazy. Soud má tak za prokázané, že žalobce v posuzovaném období let 1999 – 2005 vypracoval a podal k Úřadu průmyslového vlastnictví přihlášky ochranných známek nejméně v řádu desítek ročně, prováděl též rešerše a absolvoval v tomto oboru konzultace s JUDr. Janem Slunečkem. Ostatně za věrohodně doloženou tuto praxi označil též Ústavní soud v nálezu ze dne 26. 4. 2021, sp. zn. II. ÚS 2988/19, bod 53.
30. Na základě provedeného dokazování má soud za zjištěný následující skutkový stav věci ke dni svého rozhodnutí. Žalobce působí od roku 1994 jako daňový poradce. V souvislosti s touto činností se začal zajímat o zajištění ochranných známek pro své klienty. V roce 1999 se rozhodl pro získání praxe a složení odborné zkoušky patentového zástupce v oblasti práv na označení. Za tím účelem se dohodl s advokátem JUDr. Janem Slunečkem na metodickém vedení spočívajícím v řadě konzultací, které probíhaly v letech 1999 – 2005. V této době zpracoval a podal nejméně desítky přihlášek ochranných známek pro své klienty ročně, prováděl též rešerše a vyřizoval v souvislosti s registrací ochranné známky korespondenci s Úřadem průmyslového vlastnictví. Svou praxi daňového poradce neukončil a v této době též vlastnil několik dalších živnostenských oprávnění. Dne 20. 3. 2007 napotřetí úspěšně složil odbornou zkoušku patentového zástupce, která byla zaměřena jak na teoretické znalosti hmotněprávní a procesní úpravy ochrany práv na označení, tak i na řešení praktických příkladů.
31. Dne 10. 4. 2007 požádal žalobce žalovanou o zápis do seznamu patentových zástupců a doložil požadované podklady včetně potvrzení advokáta JUDr. Jana Slunečka o absolvované odborné praxi. Dopisem ze dne 27. 4. 2007 místopředseda žalované sdělil žalobci, že toto potvrzení není potvrzením zaměstnavatele ani neodkazuje na pracovní smlouvu, a požádal jej o průkazné doklady o vykonání odborné praxe. Žalovaná dále dala ČAK podnět k prošetření vydaného potvrzení, což vyústilo v podání kárné žaloby na JUDr. Jana Slunečka. Kárný senát jej nicméně kárné žaloby zprostil s tím, že obsah vystaveného potvrzení nelze považovat za nepravdivý či vědomě zkreslující skutečný stav věci. Žalovaná přesto odmítla umožnit žalobci složit slib a zapsat jej do seznamu patentových zástupců. Dne 17. 10. 2016 přijal sněm žalované Pravidla pro dokládání odborné praxe, které sice umožňují výkon této praxe u více subjektů (patentový zástupce, advokát, průmyslový podnik, univerzita, Česká akademie věd, Úřad průmyslového vlastnictví), nicméně vždy výhradně v pracovním poměru. Žalobce nemá záznam v Rejstříku trestů.

VII. Posouzení věci

32. Žaloba je důvodná.
33. Podle § 8 odst. 1 ZPZ *Komora zapíše na žádost do seznamu patentových zástupců každého, kdo*
a) je plně způsobilý k právním úkonům,

b) je bezúhonný,

c) získal vysokoškolské vzdělání,

d) získal odpovídající odbornou praxi soustavným a pravidelným výkonem činnosti v oblasti průmyslových práv (dále jen "odborná praxe") v délce trvání alespoň 3 roky,

e) nebyl disciplinárně potrestán vyškrtnutím ze seznamu nebo na něhož se hledí, jako by mu nebylo takové disciplinární opatření uloženo,

f) nebyl vyškrtnut ze seznamu z důvodu prohlášení konkursu na jeho majetek nebo na majetek společnosti patentových zástupců, jejímž je společníkem nebo akcionářem, nebo z důvodu, že insolvenční návrh byl zamítnut proto, že majetek dlužníka nepostačuje k úhradě nákladů insolvenčního řízení, nebo z důvodu, že konkurs byl zrušen proto, že majetek dlužníka je zcela nepostačující, pokud od vyškrtnutí neuplynula doba 5 let,

g) složil odbornou zkoušku patentového zástupce, a

h) složil do rukou předsedy Komory tento slib: "Slibuji na své svědomí a občanskou čest, že budu zachovávat Ústavu České republiky a ostatní zákony, svědomitě plnit povinnosti patentového zástupce a zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o nichž se dozvím v souvislosti s výkonem této činnosti."

Podle odst. 2 téhož ustanovení Komora umožní složení slibu do 1 měsíce ode dne doručení žádosti o zápis do seznamu patentových zástupců doložené doklady, podle nichž k datu složení slibu žadatel splňuje podmínky pro zápis do seznamu podle odstavce 1 nebo § 9.

34. Z hlediska rozsahu prověřování splnění jednotlivých podmínek pro zápis žalobce do seznamu patentových zástupců vycházel soud z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 9. 2021, č. j. 5 As 462/2019-35. V této skutkové a právně obdobné věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že soud je v nalézacím řízení o zápůřčí zásahové žalobce „povinen zabývat se všemi skutečnostmi rozhodnými pro zápis do seznamu ke dni jeho rozhodování (§ 87 odst. 1 s. ř. s.) a v tomto ohledu k tomu případně nad rámec správního spisu žalované opatřit a provést potřebné důkazy, pokud se ovšem takové skutečnosti stanou v řízení mezi stranami spornými“. Soud je totiž „oprávněn vycházet z toho, nevyjde-li v řízení najevo opak, že podmínky pro zápis do seznamu koncipientů, které žadatel (žalobce) doložil a které žalovaná dostatečně přesvědčivě nezpochybnila, jsou splněny.“
35. Mezi účastníky bylo sporné splnění pouze jediné podmínky – odborné praxe dle § 8 odst. 1 písm. d) ZPZ. Ostatní zákonné podmínky pro zápis žalobce nebyly žalovanou nikdy zpochybněny. Žalobce soudu doložil svou bezúhonnost a složení odborné zkoušky, přičemž ani o splnění zbývajících podmínek vyjma složení slibu není mezi stranami sporu. Soud je má proto bez dalšího za splněné. Dále se soud tedy zabýval výhradně otázkou naplnění § 8 odst. 1 písm. d) ZPZ.
36. Pro výklad tohoto ustanovení je zásadní nálezný Ústavního soudu ze dne 26. 4. 2021, sp. zn. II. ÚS 2988/19, kterým Ústavní soud zrušil rozsudky civilních soudů vydaných na základě žaloby žalobce. Ačkoliv nálezný Ústavního soudu nebyl formálně vydán ve vztahu k věci posuzované správními soudy pod sp. zn. 31 A 68/2010, bylo by projevem přepjatého formalismu tvrdit, že pro nyní projednávanou věc není závazný. Jednak jsou nálezy Ústavního soudu závazné pro všechny orgány a osoby (srov. čl. 89 odst. 2 Ústavy a nálezný Ústavního soudu ze dne 13. 11. 2007, sp. zn. IV. ÚS 301/05), především však je evidentní, že se jedná stále o tutéž věc žalobce a žalované (byť posuzovanou jinou větví soudnictví).

Krajský soud je proto tímto kasačním nálezem vázán, je povinen jej při projednání a rozhodnutí této věci bezpodmínečně respektovat a nemá žádný prostor pro jakékoliv zpochybnění závěrů učiněných Ústavním soudem (k tomu srov. zejména nálezy Ústavního soudu ze dne 13. 6. 2017, sp. zn. IV. ÚS 2158/16, ze dne 26. 6. 2018, sp. zn. II. ÚS 699/18, nebo ze dne 19. 8. 2020, sp. zn. II. ÚS 4162/19).

37. V důsledku právě uvedeného soud nemůže popřát sluchu námitkám žalované, podle nichž jsou závěry Ústavního soudu mylné. Ústavní soud již jednou na věc svůj právní názor vyjádřil, a od té doby nedošlo k zásadním změnám ve skutkové či právní rovině, jež by tento právní názor relativizovaly. Za takovou změnu nelze v žádném případě považovat skutečnost, že posouzení žalobcova nároku nově spadá do pravomoci správních soudů. Řízení před správními soudy je ovládáno principem plné jurisdikce, přičemž řízení o ochraně před nezákonným zásahem je povahou nalézacím řízením, v němž soud rozhoduje dle skutkového stavu ke dni svého rozhodnutí (§ 87 odst. 1 s. ř. s.). Žalovaná se proto mylí, pokud se domnívá, že správní soud nemůže sám posoudit otázku splnění podmínky odborné praxe, resp. nemůže „zasahovat“ do zhodnocení této praxe žalovanou. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2011, č. j. 2 As 100/2010-116, na který žalovaná v této souvislosti poukazuje, se týkal přezkumu mezi správního uvážení v řízení o žalobě proti rozhodnutí o zamítnutí přihlášky ochranné známky. V nyní projednávané věci ovšem žalovaná žádným správním uvážením nedisponuje – jestliže uchazeč splní zákonem stanovení podmínky, žalovaná mu musí umožnit složit slib a zapsat jej do seznamu patentových zástupců. Tento rozsudek proto není na posuzovanou věc aplikovatelný.
38. Ústavní soud v citovaném nálezu zdůraznil, že žalovaná v době žádosti žalobce o zápis do seznamu patentových zástupců neměla svým vnitřním (profesním) předpisem blíže upraveny podmínky výkonu odborné praxe. Za této situace nebyla právní úprava jednoznačná a umožňovala i výklad zastávaný žalobcem, tj. i jinou praxi než praxi asistenta patentového zástupce v pracovním poměru. Definitivní závěr o splnění či nesplnění odborné praxe žalobcem v této věci Ústavní soud neučinil a dal k posouzení dvě otázky, které je třeba v tomto ohledu zvážit: *„První otázku vyvolává dosud opomenutá skutečnost, že o uznání odborné praxe se ve sporných případech zřejmě rozhodovalo uvnitř Komory arbitrárně, bez navenek jasně daných pravidel. Vliv tohoto stavu na posuzování splnění podmínek pro zápis do příslušného seznamu nelze pominout. Opora musí být nalezena primárně v teleologickém výkladu, tj. zda byl naplněn účel přípravy na výkon profese včetně její kontroly formou odborné zkoušky. Ústavní přezkum používá někdy v podobných situacích tzv. komplexní argument, spočívající v posouzení výsledků určitého procesu (soudního řízení) jako celku. Ten mohl být nabrzen konceptí odborné zkoušky jako závěrečného ověření úrovně teoretických a praktických znalostí uchazeče. Ale ani jiná praxe zde používaná Komorou (opuštění pořadí podmínek pro zápis) nevyvazuje obecné soudy z posouzení složení odborné zkoušky uchazečem jako jednoho z faktorů pro závěr o tom, zda byl či nebyl, v komplexu všech zákonných podmínek a jejich vykazání, v tomto konkrétním případě naplněn účel zákona. Druhou je otázka temporální. Nedostatek interního stanoviska předpisu pro posouzení odborné praxe byl podle všeho odstraněn vnitřními Pravidly pro dokládání odborné praxe; datum vydání předpisu zatím nelze s jistotou určit. Ke konkretizaci, jež zavádí další varianty odborné praxe a jež je z hlediska praxe získané u advokáta vůči stěžovateli přísnější oproti jím doložené činnosti, tedy došlo. Stalo se tak v průběhu soudního sporu, trvajícího v období let 2010-2019. Posouzení této změny poměrů na straně žalované Komory se nyní ještě nemohlo stát předmětem úvah Ústavního soudu. Zmiňovaná skutečnost totiž není, jak Ústavní soud již opakovaně zmínil, v žádném z napadených rozhodnutí*

obecných soudů uvedena, ač před nimi vyšla najevo. Zůstává tedy otázkou pro obecné soudy, zda či do jaké míry bude působit tato změna poměrů k tíži stěžovatele jako žalobce.“

39. Ústavním soudem zmíněná temporální otázka je pro posouzení věci významná. Byť správní soud rozhoduje o žalobě dle skutkového (a nutně i právního) stavu ke dni svého rozhodnutí (§ 87 odst. 1 s. ř. s.), je pro vysvětlení úvah soudu nejprve nutné učinit závěry ke splnění podmínky odborné praxe v době podání žaloby, resp. do vydání Pravidel pro dokládání odborné praxe (VI./A). Následně soud tuto podmínku posoudí podle skutkového a právního stavu ke dni svého rozhodnutí (VI./B). Na závěr se pak bude zabývat důvodností jednotlivých žalobou uplatněných nároků (VI./C).

VI./A) Posouzení splnění podmínky odborné praxe do vydání Pravidel pro dokládání odborné praxe

40. Důvodová zpráva k § 8 odst. 1 písm. d) ZPZ uvádí, že „[d]alší novinkou je stanovení délky odborné praxe v oblasti průmyslových práv, která je stanovena na nejméně tři roky. Uchazeč může odbornou praxi získat jako asistent nebo jinou činností v oblasti průmyslových práv (zejména jde o odbornou praxi získanou v jiném zaměstnaneckém poměru).“ (tisk č. 530/0, Poslanecká sněmovna Parlamentu, 4. volební období, digitální repozitář, www.psp.cz).
41. Odborná praxe je v textu zákona charakterizovaná jako soustavná a pravidelná. Tyto znaky dle názoru soudu nutně vedou k výkladu, že by měla být skutečně primárně vykonávána v pracovně právním (zaměstnaneckém) poměru. Znak soustavnosti (ale i pravidelnosti) je totiž jedním ze znaků závislé práce (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 7. 2014, č. j. 3 Ads 111/2013-31). Nahodilé podání přihlášky ochranné známky tedy podmínky soustavnosti a pravidelnosti nenaplnuje. Provádění praxe v pracovněprávním poměru je nadto dobře odůvodnitelné i odpovědností praktikanta za škodu způsobenou klientovi – za kterou v takovém případě odpovídá jeho zaměstnavatel, který by ho (jako dosud nezkušeného) měl vést a kontrolovat.
42. Současně je ale zřejmé, že zákonodárce sám podmínku pracovního poměru do ZPZ nezakotvil (a ostatně i důvodová zpráva používá v tomto kontextu slovo „zejména“). Soud je přitom vázán názorem Ústavního soudu, který jednoznačně vyslovil, že zákonná úprava (bez korekce stavovským předpisem žalované) umožňovala i získání jiné odborné praxe než v pracovně právním vztahu. Soustavnost a pravidelnost praxe pak v těchto případech nelze posuzovat jinak, než dle počtu a obsahu poskytnutých služeb. Podmínku soustavnosti a pravidelnosti těžko splní podání jednotek žádostí o zápis ochranné známky u Úřadu průmyslového vlastnictví ročně. Naopak v případě stovek takových podání by pochybnosti o soustavnosti a pravidelnosti praxe být neměly.
43. Žalobce působil v době výkonu své odborné praxe (mezi lety 1999 a 2005) jako daňový poradce, přičemž v rámci této své činnosti pro své klienty zajišťoval též agendu ochranných známek. V tomto období podal ročně řádově desítky přihlášek ochranných známek k Úřadu průmyslového vlastnictví a v některých případech prováděl rešerše, případně o ně žádal úřad. Současně absolvoval též konzultace u advokáta JUDr. Jana Slunečka týkající se práv průmyslového vlastnictví a přípravy na odbornou zkoušku.
44. Lze tak uzavřít, že doloženou praxi žalobce (z hlediska počtu a předmětu jeho činnosti doplněnou o konzultace) lze mít za hraniční se zákonným požadavkem soustavnosti a pravidelnosti. Pomyslnou ručičku na vahách spravedlnosti ve prospěch žalobce (tj. ve

prospěch závěru o splnění podmínky odborné praxe) pak dle názoru soudu převážily následující specifické okolnosti projednávané věci:

- a) Žalobce větší část praxe vykonával za předchozí právní úpravy, která sice odbornou praxi vyžadovala v délce pěti let a podmiňovala jí též přístup k odborné zkoušce, avšak na druhou stranu ji nijak blíže nevymezila (srov. § 5 odst. 3 zákona č. 237/1991 Sb., o patentových zástupcích: *K odborné zkoušce musí být připuštěn každý uchazeč o zápis do rejstříku, který o to požádal a má nejméně 5 let praxe v oboru průmyslového vlastnictví.*).
- b) Nová úprava v ZPZ neobsahuje žádná přechodná ustanovení týkající se dosud získané odborné praxe. Současně tato nová úprava nebyla konkretizována stavovským předpisem žalované. Ústavní soud přitom dopěl k jednoznačnému závěru, že žalovaná kompetenci vydat takový předpis měla, nevyužila ji a místo toho o žádostech o zápis rozhodovala arbitrárně.
- c) Žalobce tudíž mohl jednat s důvěrou v zákonnou úpravu, která výkon odborné praxe v zaměstnaneckém poměru nevyžadovala.
- d) Žalovaná ve své korespondenci po určitý čas vyvolávala dojem, že shledá-li ČAK vystavené potvrzení za oprávněné a pravdivé, nic nebude stát v cestě žalobcově slibu (srov. dopis ze dne 25. 10. 2007). Po obdržení rozhodnutí kárné komise ČAK, které tímto směrem jednoznačně vyznělo, se jím ovšem žalovaná řídit odmítla.
- e) Vykonanou praxi soud nemůže označit za pokoutnictví či vinklaření, jak měl na mysli Ing. JUDr. M. G. při svém výslechu. Skutkové okolnosti pro případné označení činnosti žalobce za pokoutnictví totiž existovaly již v době, kdy Ústavní soud rozhodoval o ústavní stížnosti žalobce. Tato otázka nadto byla v řízení vznesena (výslovně o ni opřel své rozhodnutí civilní Krajský soud v Brně). V takovém případě soud musí předpokládat, že Ústavní soud tuto otázku vzal v úvahu a implicitně dospěl k závěru, že se o pokoutnictví nejedná. Pokud by totiž dopěl k závěru opačnému, nemohl by ústavní stížnosti vyhovět. Implicitní názor Ústavního soudu pak může zdejší soud podpořit tím, že žalobce svou praxi vykonával v přímé souvislosti s poskytovaným daňovým poradenstvím. O tom svědčí mimo jiné to, že na přihláškách jednotlivých ochranných známek vystupuje jako daňový poradce.
- f) Žalobce složil odbornou zkoušku. Ačkoliv ZPZ nepodmiňuje složení odborné zkoušky vykonáním odborné praxe (zkoušku je tak možno vykonat i bez jakékoliv praxe, postačuje k tomu vysokoškolské vzdělání), jsou součástí odborné zkoušky též praktické příklady. Podle názoru soudu je ke správnému vyřešení těchto příkladů nezbytně nutná znalost praktických procesů ochrany práv na označení. Složení odborné zkoušky tak alespoň z části osvědčuje, že žalobce určitou odbornou praxi mít musí a že je schopen vykonávat služby patentového zástupce.
- g) Žalobce dlouhodobě působí jako daňový poradce, a musí být tedy schopen zastupovat své klienty před správními orgány i soudy, obdobně jako patentový zástupce. Tato praxe též osvědčuje jeho organizační a manažerské schopnosti. Námitku žalované, že pro rozsah své daňové poradenské činnosti prezentované na webových stránkách a pro svá další živnostenská oprávnění se žalobce v období let 1999 – 2005 nemohl soustavně a pravidelně věnovat odborné praxi patentového zástupce, nemá soud za důvodnou. Uvedené skutečnosti nevylučují, že se žalobce odborné praxi mohl věnovat dostatečně (soustavně a pravidelně) – jak daňové poradenskou činnost, tak případné další činnosti

přece nemusel vykonávat osobně. Ostatně dle internetových stránek žalobce předložených žalovanou zaměstnával šest zaměstnanců.

45. Žalobce proto v době podání žaloby splňoval podmínku odborné praxe. Opačný závěr žalované byl nesprávný a vedl k nezákonnému zásahu vůči žalobci.

VI./B) Posouzení splnění podmínky odborné praxe ke dni rozhodnutí soudu

46. Pravidla pro dokládání odborné praxe byla přijata sněmem žalované dne 17. 10. 2016, přičemž již o rok dříve byla přijata představenstvem a zveřejněna na webu žalované.
47. Soud nejprve hodnotil, zda byla Pravidla přijata v souladu se zákonem. Kompetenci pro jejich přijetí představenstvem lze shledat v § 59 odst. 4 písm. f) ZPZ a v případě sněmu pak v § 65 odst. 1 ZPZ. Obsahově pak dle názoru soudu Pravidla nevykročila ze zákonného rámce. Na jednu stranu došlo k omezení této praxe na praxi vykonávanou výlučně v pracovním poměru, na druhou stranu Pravidla umožnila její vykonání u celé řady subjektů (nikoliv pouze u patentových zástupců). Omezení praxe výlučně na tu, která je vykonávána v pracovním poměru, je dle soudu odůvodnitelné nejen slovy zákona o soustavnosti a pravidelnosti jejího výkonu, ale rovněž instrumenty pracovního práva, které umožňují školení (zaměstnavateli) realizovat skutečný odborný dohled a usměrňování praktikanta (zaměstnance).
48. Je zřejmé, že podle Pravidel žalobce podmínku odborné praxe nesplňuje, neboť ji nevykonával v pracovním poměru. Tento závěr by nutně vedl k zamítnutí žaloby. Soud se ovšem musel vyrovnat se situací, kdy se žalovaná dlouhodobě vůči žalobci dopouštěla nezákonného zásahu, přičemž následně přijetím pravidel tuto nezákonnost odstranila, ovšem v neprospěch žalobce. Žalobce do roku 2016 splňoval podmínku odborné praxe a následně ji přestal splňovat, aniž na jeho straně došlo k jakékoliv změně skutkových okolností.
49. Soud dospěl k závěru, že použití Pravidel na žalobcův případ by bylo v rozporu s principem zákazu retroaktivity. Zákaz retroaktivity právních norem vyplývá z čl. 1 Ústavy (srov. již nálezy Ústavního soudu ze dne 4. 2. 1997, sp. zn. Pl. ÚS 21/96) a spočívá v tom, že podle současné právní normy zásadně není možné posoudit lidské chování, právní skutečnosti či právní vztahy, jež se uskutečnily dříve, než právní norma nabyla účinnosti (viz např. nálezy Ústavního soudu ze dne 13. 6. 2002, sp. zn. III. ÚS 611/01). Žalobce veškeré podmínky pro složení slibu a pro zápis splnil v roce 2007, kdy také požádal žalovanou o zápis do seznamu patentových zástupců. Pokud by soud nyní přistoupil k aplikaci pravidel, hodnotil by skutkové okolnosti nastalé v roce 2007 podle norem účinných od roku 2016, tedy retroaktivně.
50. Pravidla pro dokládání odborné praxe nelze proto na případ žalobce aplikovat a je třeba postupovat výhradně dle znění samotného ZPZ. Soud tedy konstatuje, že žalobce ke dni rozhodnutí soudu splňuje podmínku odborné praxe podle § 8 odst. 1 písm. d) ZPZ.

VI./C) Posouzení důvodnosti žalobou uplatněných nároků

51. Závěrem se soud zabýval důvodností rozsahu žaloby, neboť žalobce v ní uplatnil dva nároky. Jednak nárok na umožnění složení slibu patentového zástupce, jednak nárok na zápis do seznamu patentových zástupců.
52. Z § 67 písm. a) a d) ZPZ zřetelně vyplývá, že se jedná o dva samostatné nároky, přičemž u každého soud posuzuje naplnění jiných skutečností. Z textu § 8 odst. 1 a 2 ZPZ je zřejmé,

že umožnění složení slibu je podmíněno splněním podmínek dle § 8 odst. 1 písm. a) až g) ZPZ a žádostí o zápis do seznamu patentových zástupců. Samotný zápis je pak logicky podmíněn pouze tím, že žadatel složil slib.

53. Žalobce se tedy nepochybně může nejprve žalobou domáhat umožnění složení slibu patentového zástupce. Je-li s ní úspěšný, slib složí, avšak žalovaná jej nezapíše, může se tohoto zápisu domáhat další žalobou. Žalobce se v projednávané věci domáhá obou nároků současně. Zatímco v případě slibu soud nemá pochybnosti o splnění zákonných podmínek pro jeho složení, v případě zápisu zde vlastně ona jediná podmínka (tj. složení slibu) chybí. Soud tak musel vzít v úvahu, že nařídí-li žalované, aby žalobci umožnila složit slib, nemůže předvídat, kdy se tak stane (např. i z důvodů na straně žalobce) a zda žalobce slib skutečně složí (např. ho složit odmítne).
54. Soud má nicméně za to, že se jedná o nároky natolik vzájemně spojené, že na postupném podání dvou samostatných žalob nelze trvat. Tento postup by byl sice formálně správný, avšak pro žalobce zbytečně zdlouhavý a drahý. Ve svém důsledku by pouze žalované umožňoval protahovat okamžik zápisu žalobce do seznamu patentových zástupců. Takový výklad hmotného a procesního práva by se dle názoru soudu ocitl ve zbytečném napětí s právem žalobce na svobodnou volbu povolání ve smyslu čl. 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Splnil-li žalobce všechny podmínky pro výkon činnosti patentového zástupce, měl by mít možnost ji bez zbytečného odkladu vykonávat, a to v zásadě bez ohledu na počet zákonem stanovených formálních úkonů s tím spojených. Výše uvedené těžkosti spojené s dosud nesloženým slibem lze překonat vhodnou formulací výroku rozsudku. Soud proto uzavírá, že umožnění složení slibu a zápis do seznamu patentových zástupců jsou dva samostatné nároky, jichž se může žalobce domáhat současně v jedné žalobě.
55. Žalobce před soudem osvědčil, že je bezúhonný, získal odpovídající odbornou praxi a složil odbornou zkoušku; žalovaná přitom v průběhu řízení nezpochybnila, že by žalobce nesplňoval další zákonem stanovené podmínky pro složení slibu obsažené v § 8 odst. 1 písm., a) až g) ZPZ. Soud je proto v takovém případě má za splněné. Jelikož tedy podmínky pro složení slibu žalobce splnil, je na místě naříditi žalované, aby mu umožnila složit slib patentového zástupce. Současně jsou splněny podmínky i pro to, aby soud uložil žalované povinnost zapsat žalobce do seznamu patentových zástupců. Lhůtu pro splnění této povinnosti je však nezbytné navázat na okamžik složení slibu. Tím jsou eliminovány potíže v případě nesložení slibu (dokud žalobce slib nesloží, nepočne plynout lhůta k zápisu žalobce do seznamu patentových zástupců).

VII. Závěr a náklady řízení

56. Soud tedy shledal žalobu důvodnou a přikázal žalované, aby umožnila žalobci nejprve složit slib patentového zástupce a následně jej zapsala do seznamu patentových zástupců, k čemuž jí stanovil přiměřené lhůty (§ 87 odst. 2 s. ř. s.).
57. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanovili tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
58. Žalobce dosáhl v řízení o žalobě plného úspěchu, a proto má právo na náhradu nákladů řízení. Žalobce předložil soudu vyúčtování, v němž žádal náhradu nákladů, které mu vznikly v tomto řízení, jakož i v řízení před civilními soudy vedeném před Městským soudem v Brně pod sp. zn. 45 C 30/2012. Konkrétně požadoval náhradu soudních poplatků ve výši

20 000 Kč a náhradu cestovních výdajů ve výši 33 973 Kč; náhrady ušlého výdělků se vzdal. Dále požadoval náhradu odměny svého zástupce za 28 úkonů právní služby a k tomu příslušející paušální náhradu hotových výdajů a náhradu daně z přidané hodnoty. Konečně žalobce žádal s ohledem na právní a časovou náročnost věci zvýšení mimosmluvní odměny svého zástupce na trojnásobek u tří úkonů právní služby – sepis žaloby z 8. 9. 2010, sepis dovolání z 9. 2. 2018 a sepis ústavní stížnosti z 11. 9. 2019.

59. Soud nemohl žalobci přiznat náhradu nákladů, které měly být vynaloženy v řízení před civilními soudy a Ústavním soudem. Soud připomíná, že věc vedená u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 45 C 30/2012 byla po rozhodnutí Zvláštního senátu postoupena Krajskému soudu v Brně – úseku správního soudnictví a zapsána pod sp. zn. 31 A 22/2023. Žaloba v této původně civilní věci pak byla usnesením zdejšího soudu ze dne 21. 3. 2023, č. j. 31 A 22/2023-348, odmítnuta pro překážku věci zahájené (tj. pro vedení řízení o dříve podané žalobě pod sp. zn. 31 A 68/2010) s tím, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Toto usnesení nabylo právní moci dne 30. 3. 2023 a nebyla proti němu podána kasační stížnost. O náhradě nákladů řízení týkajících se civilní větve případu tak již bylo pravomocně rozhodnuto a soud není oprávněn o této otázce rozhodovat znovu pro překážku věci rozhodnuté. V citovaném usnesení však soud konkrétně popsal, jak se lze těchto nákladů domoci. Tyto náklady totiž byly vynaloženy (resp. řízení před civilními soudy vedeno) na základě názoru Nejvyššího správního soudu vysloveného v rozsudku ze dne 16. 2. 2012, č. j. 4 Ans 5/2011-83. Tento právní názor byl následně označen za nesprávný Zvláštním senátem a rozsudek Nejvyššího správního soudu byl zrušen. Dosud vydaná rozhodnutí civilních soudů byla již předtím zrušena Ústavním soudem (a pokud by zrušena nebyla, musel by je Zvláštní senát prohlásit za nicotná). Zrušená rozhodnutí Nejvyššího správního soudu a civilních soudů jsou pak titulem pro náhradu škody dle § 5 písm. a) ve spojení s § 8 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád). Této náhrady se přitom může domáhat jak žalobce, tak i žalovaná, neboť i ona byla nucena v důsledku nesprávného právního názoru státního orgánu – Nejvyššího správního soudu vynakládat na svou obranu prostředky v civilním řízení.
60. Soud žalobci nevyhověl ani v tom, aby zvýšil odměnu zástupce žalobce za úkon právní služby spočívající v sepisu žaloby ze dne 8. 9. 2010 na trojnásobek. Podle § 12 odst. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), platí, že u úkonů právní služby mimořádně obtížných, zejména je-li k nim třeba použití cizího práva nebo cizího jazyka, nebo u úkonů právní služby časově náročných může advokát zvýšit mimosmluvní odměnu až na trojnásobek. Konstantní judikatura Nejvyššího soudu vykládá toto ustanovení tak, že okolnosti odůvodňující mimořádné zvýšení mimosmluvní odměny advokáta musí spočívat v neobvykle zvýšených odborných či profesních nárocích na advokáta při realizaci konkrétního úkonu právní služby a nelze je paušálně odvozovat od obtížnosti věci, v rámci které je právní služba poskytována (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 1. 2019, sp. zn. 30 Cdo 4016/2016, publ. pod č. 106/2019 Sb. NS). Zdejší soud nevidí důvod, proč by se od tohoto výkladu měl v projednávané věci odchýlit. Žalobce přitom zakládá důvody pro zvýšení mimosmluvní odměny právě a jen na okolnostech/obtížnosti celé věci (otázka nebyla jednoznačně judikována, turbulentní rozhodování soudů v průběhu řízení, vývoj judikatury ohledně petitu, obecné soudy neposkytly žalobci spravedlivou ochranu). Naopak vůbec neuvádí, proč byl sepis žaloby ze dne 8. 9. 2010 mimořádně obtížný a jaké neobvyklé

nároky na jeho zástupce kladl. Ani sám soud takové skutečnosti při bližším pohledu na tento úkon právní služby nezjistil. Žaloba má celkem 4 strany. První dvě strany obsahují kromě hlavičky jen popis skutkového stavu, resp. stručný přepis obsahu jednotlivých listinných důkazů. Na třetí straně je přetištěn obsah předžalobní výzvy z 8. 12. 2009. Následuje (s pokračováním na čtvrté straně) seznam navržených důkazů. Pokud jde o právní hodnocení věci, je v závěru žaloby jen stručně konstatováno, že se žalobce domáhá soudní ochrany dle § 79 odst. 1 s. ř. s. a § 67 a § 67 ZPZ. Soud uzavírá, že tento úkon právní služby nelze považovat za náročný ani časově, ani z jiného důvodu relevantního pro zvýšení odměny dle § 12 odst. 1 advokátního tarifu.

61. Důvodně vynaložené náklady žalobce v této věci tak jsou tvořeny odměnou jeho zástupce za sedm úkonů právní služby (převzetí a příprava zastoupení, výzva k plnění, žaloba, replika k vyjádření žalovaného, kasační stížnost, změna žaloby a účast na jednání soudu dne 21. 6. 2023) podle § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) advokátního tarifu. Mimosmluvní odměna za jeden úkon právní služby činí u úkonů vykonaných do 31. 12. 2012 částku 2 100 Kč a u úkonů vykonaných po tomto datu částku 3 100 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu v příslušném znění]. Soud nepřiznal žalobci náhradu odměny jeho zástupce za tvrzenou další poradu s klientem konanou dne 13. 4. 2011, neboť tato porada nebyla soudu nijak doložena. Jednání u soudu dne 21. 6. 2023 pak nepřekročilo dvě hodiny, a proto se jedná pouze o jeden úkon právní služby (nikoliv dva, jak požadoval žalobce).
62. Dále žalobci náleží náhrada hotových výdajů jeho zástupce v paušální výši 300 Kč za každý úkon právní služby (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). K tomu soud připočetl náhradu za daň z přidané hodnoty, kterou je zástupce žalobce povinen odvést z odměny a náhrad ve výši 3 948 Kč (§ 57 odst. 2 s. ř. s.) a zaplacené soudní poplatky za žalobu ve výši 1 000 Kč a za kasační stížnost ve výši 3 000 Kč. Konečně žalobci též náleží náhrada jeho cestovních výdajů za cestu na jednání soudu dne 21. 6. 2023. Žalobce si sice předem nevyžádal souhlas soudu k použití vlastního motorového vozidla ve smyslu § 30 odst. 2 vyhlášky č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy, nicméně s ohledem na vzdálenost Louny – Brno, čas nařízeného jednání a možnosti hromadné dopravy soud uznal, že jízda vlastním vozem byla odůvodněná. Žalobci tedy náleží cestovné za jízdu osobním automobilem AUDI Q7 ve výši 5 294,12 (§ 30 odst. 2 jednacího řádu pro okresní a krajské soudy ve spojení s § 157 odst. 3 a 4 písm. b) zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce a s § 1 a § 4 vyhlášky č. 85/2023 Sb. při celkové délce cesty 556 km, sazbě základní náhrady 5,20 Kč, ceně nafty 44,10 Kč a spotřebě 9,8 l/100 km). Celkem tedy žalobci na náhradě nákladů řízení náleží částka ve výši 32 042,12 Kč. Soud žalované uložil zaplatit náhradu nákladů řízení k rukám zástupce žalobce v přiměřené lhůtě.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 21. června 2023

Mgr. Petr Šebek v. r.
předseda senátu